

עמִי שׁוֹ

DISPUTATIO THEOLOGICA II.

ΚΑΤΑΚΣΕΤΗΝ

Quandam exhibens

Illorum, quæ etiam faciunt

^{AD}

PECCATI ADAMI,
TICI PRIMI IMPU-
TATIONEM,

EJUSQUE AD

POSTEROS DESCENSUM:

Ex Admod. Rever. FACULT. THEOL.

in Reg. Univers. Aboënsi Consensu

& adprobatione,

P R Ä S I D È

ANDR. WANOCCHIO;

S. S. Theol. Prof. Ord.

R E S P O N D E N T E

Ven. DN. MARTINO

HAUSTRAMNIO, O. Bothn.

V. D. Ministro,

Ad d. benedicente DEO, xxvi. Junii,

hor. 8. in Auditorio maximo. 1696.

ABOÆ, Impr. apud Jo. WALLIUM.

REVERENDISSIMO
IN CHRISTO
PATRI ac DOMINO,

DN. JOHANNI
GEZELIO,

S. S. Theol: DOCTORI Præcel-
lentissimo, Dioecesios celebris
Ab. EPISCOPO Gravissimo, Regiæ
itidem Univers. PRO-CANCELLARIO
Permagnifico, Consistorii Eccle-
siastici PRÆSIDI Eminentissimo
æqvissimoque, Patrono & Mæ-
cenati summo, maximeque,
devenerando.

Consideratione digna, Reverendissime Pater, sunt verba Bernhardi Abbatis Claravalensis: Agnosce homo, qvam gravia tua sint vulnera, pro qvibus necesse est Dominum Christum vulnerari; si non essent hæc ad mortem, & mortem sempiternam, nunquam pro eorum remedio DEI Filius moreretur. Inculcant illa ingentem peccati Adamitici mollem, qvæ nobis omnibus & singulis graviter adjacet: Protoplastorum enim natura in deteriorius commutata, non solum facta est peccatrix, verum etiam genuit peccatores, tales, qvi ex & per se ad bonum non sunt idonei; quod forte saniores etiam audiverant Ethnici, inter quos loco Biantem, sapientem Gracia, quem dixisse ferunt: ὅταν ἀγαδον περισσός, Ιησος (Ιησος debuisset dixisse) μὴ δὲ οὐατὸν αἰτῶ. Quam plurimi tamen alii, qui de Evangelii luce gloriantur, vere tamen Evangelicæ lucis hostes & osores, ἐπεροδόξης innuo, variis modis hoc impugnant; cumpromis illi, qvibus peccatum Originale Nihil esse dicitur, qvos omnino temeritatis arguendos

sobrius quilibet novit; Quid enim? an ob
nihilum puniatur peccator? an de nihilo simu-
â Christo redemti? Haudquaquam: ortum
enim illud est à primordiali peccato, qvod
est omnium peccatorum gravissimum: tanto
autem major est culpa, qvanto sublimior
prærogativa. Materiam banc Reverendiss.
Pater, de Imputatione peccati Adami-
tici, scitu omnino utilem & pernecessariam,
publicæ Valedictionis loco pro ingenii tenuitate
discutiendam elegi; proinde hæc de dicta ma-
teria, ab Admodum Reverendo Dn. Præside
piè & nervosè conscripta, ex prælo in lucem
publicam evulgo, Tuæq; Reverendissimæ
Paternitati in forma Disputationis, pro beni-
gnissimo singulariæ favore, qvem Reveren-
dissimus Pater vel eo declaratum fecit, qvod
ante triennium, me licet indignum, ad ordi-
nem Sacrum vocaverit, & alias multifarie,
summa cum reverentia dedicata volo; idq;
faciens in gratissimi & submississimi animi
signum, ne ingrati cuculi merear nomen, qvod
appositiis competit, qui nec affectu (ut ta-
ceam effectum) grati esse student; de qvibus
etiam cecinit Pindarus, Poëta Thebarum non

parum celebris, cuius Poëmati Qvintili-
anus gravitatem, Horatius vero virtutem,
inimitabilem, tribuit: Παλαιὰ γδ̄ χάρει,
αὐτάνουες δὲ βοτόι; antiqua dormit gra-
tia, & homines sunt immemores. Hoc
inquam, Reverendissime Pater, vicio ne
notarer, pagellas has ex officina literaria de-
promptas, ad pedes tuos humiliter pono, stu-
dio submississimo rogans, ut solito favore eas
accipias, meq̄ue ex hac literarum officina
discendentem benigne promoteas. DEUS
T. O. M. Reverendissimam Tuam Pater-
nitatem ab omnibus periculis, diu & con-
stanter, castissimorum suorum Angelorum
ministerio incolumem conservet!!!

REVERENDISSIMÆ T. | PATERNITATIS

humilimus cliens.

MART. J. HAUSTRAMNIUS.

*Venerabili, Doctissimo, Huma-
nisimoqve*

DN. MARTINO
HAUSTRAMNIO,
Verbi Divini Ministro, & S. S.
Theol. Studioso felici
ac indefesso:

Doctus Adamigeni primæva pi-
âcla reatus
HAUSTRAMN dum pandit,
doctior esse cupit.

amicissime deprop.

A: WANOCHIUS.

SECTIO II.

ΚΑΤΑΣΚΕΤΑΤΙΚΗ.

§. I.

Subjectum Peccati Primi, seu Originis Originantis, quamvis esse latissimum, adeoque æque late patens, ac ipsum genus humanum, etiam ratione Imputati reatus, nedum contractæ depravationis, supra §.xiii. p.26. prævia Scriptura, orthodoxia duce, sit adseratum, interque illos sit in confessio, qvi habent διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητὰ γεγονότα σφιντεῖς πρὸς διάκρισιν καλῶς τε καὶ κακῶς Ebr. V. 14. cum tamen non defuerint olim, neque hodie desint, qvi varia sunt de Animarum περι-
νάρξει, vario cum rationum tum verborum schemate, commenti, qvos peculiarem ratione procusi dogmatis, a Præ-Adamitis ante memoratis, constituere classem in proclivi est deprehendere: scilicet his absurde

C

so-

somniantibus, complurium hominum, super omnem terram, a DEO ante Adamum creatorum, existentiam; (Vide vel *Isaci Peyer. Syst. Theol. L. III. C. I. p. 149. seqq.*) illis vero solarum Animarum, vel simultaneam in rerum primordio productionem, vel successivam temporumque differentiis aptatam (non cum corpore, sed seorsim) contentibus: quamvis vulgo ad unum communis erroris scopum collinare videri queant. Necessum proinde erit, prius ostendisse, animas neque in primordio mundi simul creatas, neque nunc & olim creari successive, atque in corpora sua infundi, sed traduci, qvam de reali *Peccati primi Imputatione* in posteros agere conveniat.

§. II.

Präexistentia Animarum, Græcis appellata *πρεγόνατος*, qvam Origenistæ prætendunt, duo involuit: pri-

primo qvidem ipsam existentiam, deinde existentiæ tempus, quod putant fuisse, antequam in aspectabili hujus vitæ theatro animæ compareant, & anteqvam corpora crearentur. Est autem existentia modus Entis, extra suas causas evoluti, ita ut potentia opponatur, qua effectus in principio suo virtute seminali delitescit. Dum ergo Animas dicunt præexistere, inde a mundo condito, intelligunt existentiam, qua ens a causis suis liberum est, & seorsim per se existit, sicut existit anima corpore suo per mortem soluta; aut ut alius existit aut subsistit Angelus. B. Hieronymus, seculi IV. Doctor, vel Bibliorum transfusione in Lingvam latinam, memorandus, hanc format Quæstionem: *Quærimus utrum anime, antequam homo in Paradiso fieret, & plasmaretur Adam de terra, inter rationales fuerint creaturas? Ultrum proprium statum habuerint, vixerint, moratae*

sint, atque substiterint? & an Origenis doctrina sit vera, qui dicit cunctas rationales creaturas incorporales & invisibles, si negligentiores fuerint, paulatim ad inferiora labi, & juxta qualitates locorum, ad quae defluunt, assumere sibi corpora v. g. primum ætherea, deinde aërea; cum ad viciniam terræ pervenient, crassioribus corporibus circumdari: novissime humanis carnibus alligari: ad Pam mach. de erroribus Joh. Hieros. t. III. Qvalem de τροπήσει Animalium errorem etiam Epiphanius Origeni transcribit, cum in παναγίω, ubi LXXX. hæreses, annumeratis Philosophorum erroribus, refutavit, tum alias. Refert eundem errorem, velut Origenis, Augustinus, ejusdem seculi, cuius Hieronymus & Epiphanius, IV. scilicet, Doctor augustissimus, Lib. XI. de C. D. cap. 23. Postquam enim retulisset: *Animas non quidem partes DEI, sed factas a DEO, peccasse a Conditore recedendo: &*

diver-

diversis progressibus, pro diversitate peccatorum, a cœlis usque ad terras, diversa corpora, quasi vincula, meruisse: Et hunc esse mundum, eamque causam mundi fuisse faciendi, non ut conderentur bona, sed ut mala cohicerentur; Addit: Hinc Origenes jure culpatur: In libris enim, quos appellat ὁμοίων, id est de principiis, hoc sensit, hoc scripsit.

§. III.

Origenem secuti sunt discipuli, μυστικῶν ὥμιλῶν, fabularum excoigitatrix sodalitatis, appellante Sophronio Hierosolymitaneo, ad Sergium Constantinopol. Synodi VI. Art. 2. Ita enim illi: *Ipsa ratione compellimur, ut credamus, animas fuisse in cœlestibus, Et propter quædam antiqua peccata damnatas in corporibus humanis, Et, ut ita loquamur, sepultas, nosque in valle lachrymarum poenas luere veterum peccatorum, unde Et Propheta dicit: priusquam humiliarer ego, peccavi: Et educ e carcere animam meam*

meam; & iste peccavit, ut cœcus ex utero
nasceretur: an parentes ejus? Sic eorum
verba recenset Hieron. scribens ad
Demetriadem de Virg. sert. t. I.
Addit: *Hec impia & scelerata doctrina*
olim in Ægypto & Orientis partibus ver-
sabatur; & nunc abscondite, quasi in fo-
veis viperarum, apud plerosque versatur,
illarumque partium polluit puritatem,
& quasi hæreditario malo serpit in pau-
cis, ut perveniat ad plurimos. Hanc
Origenianorum sententiam suam
quocq; fecit *Priscillianus* Hæresiarcha,
& sectatores: in qvos Concilium
Bracarense I. anno DLXIII. habi-
tum, Can. VI. hoc anathema vibra-
vit: *Si quis animas humanas duit*
prius in cœlesti habitatione peccasse, &
pro hoc in corpora humana in terram
dejectas, sicut Priscillianus dixit, anathe-
ma sit. De hæreticis aliis Baralitarum
uomine, seu de Barulo dictorum, no-
tatis, circa annum Christi MCLXXX.
tradit Historia Guidonis Carmelitæ
hoc:

hoc: Dicunt quod animæ sint creatæ a DEO ante mundi constitutionem, & quod tunc peccarunt. Christoph. Sandius errorem hunc vetustate rancidum nuperius ex orco reduxit in apicum: sic enim ille de Orig. Animæ p. 5. *Atiquissimi quicq[ue]*, ait, cum Pythagora, omnibusq[ue] Platonicis, & Origene, in principio singulas simul conditas, in statu feliori, quam in copore sunt, stantebant. Huic sententiæ nos quoque subscribimus, qui antiquissima dogmata, ut plerumque saniora, recentioribus anteferre docti sumus a Tertulliano. Sandio οὐόψηφος est qvidam Anonymus Dissert. p. 3. *Animæ humanae omnes simul emanarunt a DEO in universalis creatione.* Verum dictus ille Sandius cum complice Anonymo opportunum inventit erroris sui vindicem, B. Baltas Bebelium, Teologum Argentoratem sem celeberrimum. נבנָה.

§. IV.

Quemadmodum ergo & Peccatum
 Adami primum, seu *Originans*, &
 ejus *Imputatio*, per decretum *Præ-
 Adamitarum* plane tollitur; ita quo-
 que ilia ipsa tolli necesse est per sup-
 positam illam & imaginariam Ani-
 marum ~~τερπναρέων~~, & *creationem succes-
 sivam*, separatam, immediatam. Ita
 namque *Peyrerius*, non tantum in
 Exercitat. cap. Rom V. v. 12, 13, 14,
 sed etiam in Syst. Theol. ante citato
 concionatur: *Gentiles genere & origine*
a Iudeis diversos esse: *Iudeos formatos*
a DEO in Adamo, *Gentiles antea crea-
 tos fuisse*, eadem, *qua cetera animantia*,
die. *Horum originem cap. I. Gen. de-
 scribi*, *Illorum cap. II. Sexta creationis*
*die homines creatos plures per univer-
 sum mundum*, & *unicuique homini ma-
 sculo creatam suam esse fœminam*, *una*
die una eademque, *nec intermissa crea-
 tione*, *ubique terrarum*. *Iudeos proprie-
 tate*, *rebus omnibus creatis*, *secundæ*
crea-

creationis plasmata & figmenta fuisse in Adamo, Gentiles proprie & promiscue, cum rebus omnibus creatis, creationis primæ fuisse genimina, & terræ ejusdem progenies, quæ cæteras germinasset animantes. Gentiles per bestias designari ad Adamum adductas. Gentiles multis seculis priores esse gente Judaica, genere, naturaque diversos ab eodem, & diluvio Noachico, Judaico superstites. Item: conditi orbis epocham non ducendam esse ab illo principio, quod vulgo fingitur in Adamo, altius & a longissime retruncis seculis id repetendum esse. Ipsum Systema Theologicum, judice Sam. Maresio, in Refutatione prætationis ejus p.5. præter palmarium errorem de Præ-Adamitis, cento est variarum hæresiæ. In eo enim Manichæi, Hermogeniani & alii materiarii, Marcionitæ, Ariani, Pelagiani, Origenistæ, Sadducæi, Anabaptistæ, Socianiani, & similes excetræ sua respettive domata reperiri possunt.

C5

Qvod

Qvod etiam discursus erronis ejus modo adscriptus facile confirmat, quippe qui, licet concisus & arctissimis linearum cancellis inclusus, Articulos tamen fidei salvificæ fundamentales, ne dicam Articulum de *Imputatione peccati Primi*, non modo lacerat, sed directe negat. Hujus furfuris est *Anonymus ille Gallus*, qui in Libro, cuius inscriptio, *Detectio orbis in Luna*, Anno MDCXXXIX finxit homines (procul dubio ut origine, ita specie, diversos a sublunaribus) sedem in Luna habentes, ut refert Voëtius Tom. I. Select. Disput. Qvæ omnia, utpote ἀνθρώπι, ἀγέλαι, ἀλογοι, & ἄπνια, refutationem non merentur.

§. V.

Qvod vero Animarum πρωταρχία, & primordialis, simultanea, ac præcisâ a corporibus creatio, pariter sit ἀνθρώπου & ἀγέλος, (ut nihil

nihil jam de ceteris) patet (I.) velex
 Gen. II. 7. Ubi dicitur, qvod *DOMI-*
NUS DEUS formaverit hominem pulve-
 rem de terra, & insufflaverit in faciem
 ejus spiraculum vitæ. Qvod autem inspi-
 ratum & creatum est, vel post, vel
 una cum copore, die hexaëmeri
 sexto, non præexitit ante illum.
 B. Chrysost. Homil. XII. in Genes. &
 August. XIII. de C. D. c. 24. affir-
 mant ex hoc textu, corpus hominis
 ratione temporis fuisse prius forma-
 tum, qvam inspiratam animam: qvo
 qvidem adserto Animarum præ-
 existentia non modo evertitur, sed
 & contrarium adstruitur. Probabi-
 lius tamen ex aliorum sententia
Nyssenus de Opif. Hom. cap. 29. *Da-*
mascenus lib. II. de Orth. cap. 12. sta-
 tuunt, eodem temporis momento
 & corpus hominis fuisse formatum,
 & animam ei inspiratam: dicitur e-
 nim *DEUS* formasse **הַנְדִּיר** ho-
 minem de limo terræ; at homo sine a-
 nima

nima esse nequit. Per οὐγκάταστη
 igitur distincte formatio corporis,
 & animæ inspiratio explicatur. Vid.
 Gerh. in c. II. Gen. Gratis etiam
 excipiunt ad hunc locum Origenistæ,
 ex Philone & Clem. Alexandrino,
*Animam tunc inspiratam, desuper buc
 in coloniam esse missam, E. præexti-
 tisse.* Nam licet animam huc in
 coloniam fuisse missam, qvod finem
 seu scopum creationis attinet, admit-
 tatur: hinc tamen non infertur, ni-
 si plane ἀσυλλογίσως, eam præ-
 extitis, anteqvam mitteretur.
DEUS inspirando animam **creavit:** Creationis enim historia
 Gen. I. & II. describitur: ea vero
 ex nihilo fit. Prov. II. 24. Rom. IV.
 17. Heb. XI. 3. Ergo homo ante-
 qvam spiritus ei inspiraretur, ni-
 hil erat, nisi עפר pulvis; caruit igi-
 tur anima, nisi dicere velimus per
 summam absurditatem, etiam ani-
 mam esse pulverem: per inspi-
 ra-

ratum autem spiritum factus est
 לְנַפְשׁ חַיָּה in animam viventem; prius
 ergo anima vivens non extiterat. Insufflasse dicitur DEUS Animam
 ἀνθρώπου, ad indicandam Ani-
 mæ naturam, qvæ est *Spiritus*, &
Spiraculum vite, nec non ad facilita-
 tem creandi, quod ea inspiratione
 producta simul ac inspirata fuerit
 anima: non vero qvod DEUS de
 substantia sua, ut Stoici, Epictetus, Se-
 neca, Cicero, animam *Divinæ particulam*
 auræ dixerunt, & Manichæi ac Priscilli-
 anistæ, animas humanas ex DEI substan-
 tia extitisse docuerunt; qvos ideo
 Bracarense Concilium c. 5. damnavit.
 Si qvis animas humanas vel Angelos
 ex DEI credit substantia extitisse, sicut Ma-
 nichæus & Priscillianus dixerunt, ana-
 thema sit. Divina enim substantia
 communicari nequit, estqve ἀμέριστος
 Esa. XLIV. 6. Recte proinde Au-
 gustin. L. XIV. de C. D. cap. 24. sic-
 ut nos possumus non de nostra natura,
 sed

*sed de circumfuso aëre flatum facere,
quem spiramus, ita DEUS non de sua
natura, nec de subjacenti creatura, sed
de nihilo potuit facere flatum, quem cor-
pori hominis inserendo inspirasse vel in-
sufflasse convenientissime dictus est incor-
poreus corporeum, sed immutabilis mu-
tabilem, quia non creatus creatum.*

§. VI.

Dispalescit id (II.) ex collatione Gen. II. 7. cum Gen. I. 26. 27: Omnis enim primum creatus ad Imaginem DEI, creatus est quoad animam, tanquam subiectum Imaginis Divinæ primarium; homo vero protoplastus, creatus est primum ad Imaginem DEI; unde necessario sequitur, eum quam maxime creatum quoad animam, in qua donum illud primario refulgebat. Ita namque Moses Gen. I. 27. heic allegato; *Et creavit DEUS hominem ad Imaginem suam.* Hic Hominem pri-
mitus

mitus creatum Moses expressit per
 אָדָם, qvod si accipiatur tanquam
 nomen *proprium*, Adami creatio ha-
 bebitur: ne vero Eva a communio-
 ne Imaginis Divinæ excludatur,
 adjicitur, *masculum & fœminam cre-
 avit eos*, h. e. non tantum masculum,
 sed & fœminam, creavit ad imagi-
 nem suam. Sed convenientius erit,
 iudicio magnorum Theologorum,
 si accipiatur vox Adam, ut *nomen
 appellativum speciei*, et si a potiori deno-
 mintæ, non *sexus*: quo pacto liquido
 constat, non aliis hominis creatione
 hic descriptam esse, quam quæ Cap.
 II. fusius commemoratur, cum *sta-
 tum hominis primævum, sedem item, ac
 legem divinitus præscriptam expo-
 suit idem ille Moses, historicus Ιεό-
 πνευστος. Hæc, ut & seqventia, Magn.
D. Calovii verba, in l. cit. quando-
 qvidem non parum illustrant præ-
 sentem collectionem, pariterque *o-
 rigenistarum* hæresin convellunt, id-
 circo*

circo plenius videntur inferenda.
Ita vero pergit: Qvod *Empæcta*
Atheus, *Isaacus Peyrerius* nuper ne-
gavit, fingens, hic describi homi-
nes plane alios, ab *Adamo* & *Eva* di-
versos, iisque longe antiquiores, quos
paganos facit, magno numero simul a
DEO conditos, ut statim terram im-
plerent, *Adamum* progenitorem tantum
Judaicæ gentis constituens, non vero
primum totius *humani generis* parentem.
Locus parallelus Gen. V. 1. apertissime
convincit, *Adamum* illum, cuius
ætas & generatio ibi describitur,
qui CXXX. annos vixisse dicitur,
& *Sethum* ad imaginem suam ge-
nuit, hic cap. I. v. 27. nomine *Adam*,
quem *DEUS* ad *Imaginem* suam con-
didit, comprehendi, & cum uxore
sua *Eva*, *marem* & *fæminam* dici. Et
ineptum est, gentiles dici ad *Imaginem*
DEI conditos, non *Adamum*, gentiles
accepisse benedictionem non *Adamum*.
Gen. I. 28. Imo non *Præ-Adamitas*
com-

commentitios, sed Adamum, dominum in animantia obtinuisse, e Gen. II. v. 19. manifestum est. Non ergo illis, sed huic assignandum h. l. fuit. Neq; ante Adamum fuisse ullum hominem, qui terram coleret, aperte Cap. II. 5. docetur : solus enim ille erat, nec ulli reperiebantur *in terra* homines, e quibus *adjutorium* ei adsumi posset, cum Eva conderetur, teste ipsomet DEO, Gen. II. 18. Denique cum quieverit DEUS septimo die ab omni opere creationis, qua temeritate fingitur, aliquot post seculis novam cœpisse creationem, *Adami* nempe & *Eve*? SPIRITUS S. omnes homines ab Adamo deducit Act. xvii. 26. Rom. V. 12. Adam expresse appellatur πρῶτος ἀνθρώπος I. Cor. XV. 47. Vid. Sir. XXXIII. 10. Unde etiam בָּנֵי אָדָם filii hominis, dicuntur cœteri homines Deut. XXXII. 8. & alibi passim.

§. VII.

His præterea pondus accedit (III.) ex eodem Cap. Gen. I. 28. & quidem verbis benedictionis Divinæ: *Crescite & multiplicamini, & replete terram.* Neque sane dubitari, vel potest, vel debet, hanc benedictionem complecti virtutem propagandi genus humanum, quippe quâ facultas πλαστικὴ utriqve sexui indita ad propagandum genus designatur: cuius benedictionis vi, *homo generat hominem*, & ad Imaginem DEI concretam, nisi illam perdite amisisset, liberos generare debuisse. Non ergo generatur tantum *corpus* humanum, sed totus homo, quia benedictio hæc homini facta est, non ut corpus tantum propagaret, sed ut genus suum multiplicaret, ut sibi simile, quæ animam, quæ corpus generaret. Neque sane *Imago DEI* propagari poterat sine anima, quæ ejus (quod & ante insinuatum) ἀρώνη δεκτικὸν erat.

erat. Ideo vim benedictionis Divinæ tollunt, ait B. D. Calovius, qvi cum *Platone & Judæis* qvibusdam, Animas humanas, olim a *DEO conditas*, in thesauro haberí, & vel immitti, ve sponte labi, in corpora adserunt; nec non ante memorati five Patres paulo liberius loquentes, five hæretici, sensum eorum depravantes, cum veteres tum recentiores. Pontificii qvidem, ut *virium humanarum integratatem* ex animæ, divinitus creatae, perfectione deducant: *Calvini*-ani vero, ut *absolutum decretum*, quo plerosque ad damnationem creari fingunt, stabiliant. Qvibus imprudenter semet adlociant *Nobatores*, ut *Statum Chimæricum purorum naturalium* vel eo plausibilius introducant tueanturqve, Peccatum Originale simul meram privationem, DEUMq; causam peccati per accidens constituant. Num vero minoris efficaciæ erit benedictio

32
Divina, homini facta : Crescite &
multiplicamini, & replete terram; quam
qvæ aliis facta est animantibus,
qvæ genus suum vi ejusdem pro-
pagant ?

§. VIII.

Eo referri debet Gen. V. 3. Si enim
Adam genuit filium secundum
imaginem & similitudinem suam,
seqvitur, filium fuisse ab eo ge-
neratum, etiam secundum animam.
Firmatur hoc ipsum per Gen. XLVI.
26. Nam, si animæ egrediuntur ex
femore parentum, utique etiam a
parentibus in liberos propagantur,
& non immediate creantur a DEO,
corporibusque postmodum infun-
duntur. Qvæ ad hoc dictum exci-
piunt, παρεπομπέαν lapiunt apertam;
videlicet dum *Papistæ*, *Calviniani* &
Calixtini vocem animæ synecdochice,
pro toto homine, accipi contendunt.
Sit ita. Verum si anima hic totum

no-

notat hominem, oportet utique filios Jacobi, non tantum quoad corpora, sed etiam quoad animas egressos esse de femore Jacobi, totos ab ipso procreatos, totam substantiam, ipsamque animam, a qua denominationem habent, ab eodem accepisse, non vero tantum corporis originem inde traxisse. Qvod eum intelligent probe alii creationis Animarum Patroni, hinc ut vim argumenti effugiant, fingunt, *Animam synecdochice ponit pro corpore. Sed ea synecdoche partis pro parte, & in Scriptura & in universa Rhetorica, est inaudita.* Ideoque malunt alii hic se involvere, quam talem Synecdochem affingere. Quapropter non abs re judicarunt Ecclesiæ Doctores ante Augustinum, eodem teste, *hoc. velut evidentissimo testimonio, credi posse, animas in filios ex parentibus propagari,* cum fatis aperte dictum sit, animas etiam de femoribus Jacobi,

non sola filiorum corpora exiisse. Dilucide hoc iplum probatur ex Job. XIV. 4. aliisqve SPIRITUS S. oraculis. Ad hæc evidenter concludit ratio: Qvod per se alicui convenient, prius est eo, qvod ei competit per accidens: at animæ per se competit informare corpus, per accidens seorsim existere. Prius ergo informare suum corpus debet, qvam existere. Hoc argumentum proponit Thomas Part. I. qv. 118. a. 3. Anima est natura imperfecta: at absurdum est, DEUM voluisse inchoare suum opus a re imperfecta. Nobis vero sufficit, ad amovendum obicem, qvem *Imputationi Peccati primi*, per hypothesin antecedaneæ & separatæ creationis Animarum, de facili possent objicere, hæc perfunctorie & dñi spaxew prælibasse.

§. IX.

Qvod vero Anima traducatur, & non per modum corporeæ successio-
nis

nis, nec per modum *transfusionis* propagetur, multo minus e potentia materiae educatur, vel etiam decidatur, aut dependenter a materia fiat, itidem (I) ex benedictione *Divina Gen. I. 28.* demonstratur *positive*, qvemadmodum immediata *Animarum creatio §. VII.* ex eadem fuit ostensa *negative*, seu destructive. Vox enim פְרוּ significat fructificare, καρποφορεῖν, fructum ferre. Sicut igitur pomum (ut B. D. Scherz.) est fructus arboris: ita totus homo fructus hominis, Hæc benedictio DEI *Gen. II X. 17. IX. 1.* terminatur in homine & bestiis, ad animarum communicationem. De homine enim & bestiis simul pronunciatur: alias bestia erit homine perfectior. Animalis etiam πλειότατον, seu opus perfectissimum est, generare sibi simile. Carebit igitur perfectissimum animal opere perfectissimo, si animam non communicat, qvod absurdissimum. (II.) Ex di-

ferta litera Gen. II. 2. Ubi DEUS dicitur
 requievisse ab omni opere, quod patrārat. Ubi notanda (a) Natura quietis,
 quæ importat privationem motus in re mobili vel mota, non autem in primo Motore, quem Philosophus, ut ut gentilis, agnoscit ἀρινηλον. Privationem, inquit, motus in DEO; non motus cooperativus Joh. V. 17. ergo motus creativi. In τῷ οὐρανῷ duo sunt, ait B. D. Gerhardus: (1.) Cessatio ab opere. Ios. V. 12. Apoc. IV. 8. (2.) Virium lassarum reparatio. Juxta priorem significationem quies DEO tribuitur, non autem juxta posteriorem. Augustin. lib IV. de Gen. ad lit. cap. 14. Nec cum creavit defessus, nec cum quiete refectus est. Utitur itaque Moles verbo לְשָׁבֵשׁ, quod propriè non significat quietem a labore, ut יִנְחֶה, sed cessationem. Qvod ἐν παρόδῳ. (β) Observandum objectum; quod est omne opus, quod patrārat: at patravit a-

nimam (2) Notandus *modus* qvie-
scendi, qvi est ab omni opere, ut
faceret; qvo distingvit immedia-
tam creationem ab ordinaria con-
servatione.

§. X.

Deinde constat, (III.) Animam rati-
onalem in primo statim conce-
ptionis momento adesse e Psal. LI. 7.
In peccatis calefecit me mater mea: id
est, ab eo statim tempore, quo cæ-
pi calore matricis foveri, jam dum
fui peccator. Unde prona est col-
lectio: Posito proprio animæ ad-
juncto, ponitur ipsa anima; ratio est,
quia proprium a suo subjecto est
inseparabile: at Peccatum Originale
est proprium animæ adjunctum, ab
Adamo tractæ. Ergo posito Peccato
Originali, ponitur ipsa anima. Atqui
vero ponitur illud in primo puncto
conceptionis. Ergo. Evincit id ulte-
rius (IV) Divina constitutio Exod.
XXI. 22. seqq. Ubi ob quævis abor-

tum

tum procuratum anima pro anima exigitur. Ergo in qvolibet abortu humano est anima humana. O. mnem abortum sive formatum, sive non formatum, intelligi verba יְלִירֵי רַצָּא docent, & ratione noxæ inter fætum & matrem non distingvunt. Unde & Tertullianus Apoc. C. IX. homicidium vocat, *Homicidii*, inquit, festinatio est, prohibere nasci. Nec refert, natam quis eripiat animam, an nascentem disturbet. *Homo est & qui futurus est : & fructus omnis jam in semine est.* Qvibus subjicit Excell. B. D. Scherzerus: En! vocat Animam nascentem, fructum in semine. Finge semen nondum esse animatum, homicidium non committetur. Anima pro anima non exigetur. Qvis enim reus esse queat animæ, nondum productæ, aut homicidii, homine nondum existente. Sic enim v. g. interficiens unicum hominem, qui generaturus erat

erat viginti liberos, reus esset viginti
& unius homicidiorum; qvod absurdum.

§. XI.

Denique (V.) dicit SPIRITUS S. per Paulum Act. XVII. quod DEUS fecerit ab uno sanguine πάντας ἐθνῶν, inhabitare terram. Ergo homo hominem semine suo propagat. Ne quis autem opinetur, (Theodore. Serm. V) alio pacto Grecos nasci, alio Romanos, & alio Aegyptios, Persasque & Massagetas, & Schytas, & Sauromatas, aliam sortitas esse substantiam, docuit qui mundi Originem nostram conscripsit, cum unum de terra virum plasmasset, deque ejus latere mulierem formasset, horum ex copula conjugali universum orbem terrarum impleuisse, natis inde filiis ac nepotibus, genus humanum propagantibus.

§. XII.

Ut hæc omnia κατὰ αὐτοὺς Φαλαιών
conspectum subeant, Observandum

dum est, (1.) Sanctitatem Divinam laedi per confictam illam Animarum creationem; quia nova illa animarum creatio non absolvit DEUM, quin autor peccati statuatur, inquit recte (notante B. D. Seherzero) eruditissimus Helmstadiensium Doctor, Cornelius Martini, Compend. Theol. f. 194. Unde enim animæ pravitas Originalis, si anima immediate creetur? Aut (1) Ab anima ipsa, aut (2) ab actu carnali, aut (3) a corpore, aut (4) a diabolo, aut (5) a DEO? Non primum, sive ab anima. Ea enim creatur sine impuritate. Unde porro peccatum actuale esset prius Originali. Non secundum: ille enim actus, quia in statu innocentiae habuisset locum, non est malus per se. Nec a generantium prava libidine: illi enim non possunt inficere spiritum, a se non protectum. Et quid meruit ea anima, ut sic depravaretur? Ergo citra suam culpam fieri

rec

ret peccaminosa. Tum quoque
 peccatum Originis esset inæqvale,
 qvia major libido majoris peccati
 causa foret. At peccatum Originis
 magis & minus non suscipit. Necter-
 tium : qvia corpus ante animam
 peccatum non habet (cum sola a-
 nima sit ἀνομίας οὐκ ἀπεξίας πρώτη
 δεκατὸν, & in Spiritum immateria-
 lem agere non potest. Activi-
 tas corporis intra sphærām ma-
 terialitatis coërcetur. Non quan-
 tum: qvo enim jure, vel qva dis-
 positione Divina fieret, ut omnes
 animæ e Creatoris manu sine labe
 dimissæ, statim in diaboli manus,
 aliter scilicet formandæ & defor-
 mandæ, tradantur, aut veniant? E-
 dant nobis horrendi mysterii hu-
 jus ex Scripturis testimonia! Illa cer-
 te ratione ante peccatum, innocen-
 tes animæ fierent Satanæ mancipia,
 qvod inauditum, Relinqvitur igi-
 tur quintum, nempe qvod DEUS
 pra-

pravitatis illius in anima dicendus
 sit autor, (si scilicet animam im-
 mediate crearet, atque in suum cor-
 pus intruderet) qvod blasphemum.
 Hæc & plura B. Scherzer. Obser-
 vandum (II) Peccatum Originis, origi-
 natum scilicet, nec non *Originantis*
Imputationem, per *Animarum* ~~wegūnagē~~^z tolli. Unde *Augustinus* Optato suo fate-
 tur, se neque legendo, neque orando, neque
 ratiociendo invenire potuisse, quomodo
 cum *animarum* creatione peccatum Ori-
 ginis defendatur. Nam qvod in A-
 damo non fuit, in Adamo non pec-
 cavit. Anima immediate creata in
 Adamo non fuit. Ergo in Adamo
 non peccavit. Præterea, quod est a
 DEO per immediatam creationem,
 id non est ab Adamo per naturalem
 propagationem. Atqui privatio Ima-
 ginis Divinæ, (quæ est peccatum Ori-
 ginis, quamvis non sola) secundum
Creatianos, est a DEO per immedia-
 tam:

tam creationem. Ergo non est ab Adamo per naturalem propagacionem : & conseqventer Peccatum Originis (aut ejus Imputatio) non descendit ab Adamo. *Idem.* Observandum (III.) qvod ostensa ex Scripturis simultanea animæ cum corpore seminatione, seu propagatione per *traducem*, simul ostendatur firmeturque transfusio labis Originalis, qvin & primi peccati, in ipso generis humani capite, Adamo, commissi, vera, realis & justa *Imputatio*. *Traduci ergo statuimus animas*, non per modum corporeæ *successionis* (quasi anima animam eadem successione corporea ,qua corpus corpus generet) ceu *Apollinari tribuitur*: nec per modum *transfusionis* (quasi ex transfuso qvodom semine generetur, qvem admodum *Luciferianus* qvidam apud Augustinum de *Heres.* C.

LXXXI. somniavit; nec per modum *decisionis*, ab anima parentum: nec per modum *educationis e potentia materiae*. Papistæ scemt ipsos, indolemque suorum, imitantur, dum posteros Adami integri imaginem habituros fuisse per peculiarem DEI infusionem, non seminalem (ex hypothesi purorum naturallium) propagationem tradunt. Qvos hic spargat flores *Bellarminus*, constat ex Libro Ejus IV. de *amissione gratiae & statu peccati*, Cap. 2o Ita enim ibi: *Nos subscribimus sententiae, quæ docet hominibus singulis animas singulas non ex propagine, sed ex nihilo tunc primum creari atque infundi, cum in uteris matrum fætus concepi, atque ad animationem preparati sunt.* Hæc vero, ut rejectanea, cum sua ruant absurditate, consulto prætermis, & ad scopum nobis propostum revertimur.